

JORDI CURCÓ I PUEYO
HISTORIADOR I
PERIODISTA
AUTOR DEL LLIBRE
'SANT ANASTASI DE
LLEIDA, HISTÒRIA,
TRADICIÓ I LLEGENDA'

Aquí hauria nascut Sant Anastasi

La “Reina de las Medias”, al numero 20 del carrer Magdalena, és la suposada ‘Casa del Sant’, on podia haver nascut l’any 263

La tradició i la creença popular, que no la història, ens diuen que el Patró de Lleida, Sant Anastasi, la festa del qual celebrem avui 11 de maig, veuria la primera llum a la romana llerda del Segle III, a l’entorn de l’any 263, ja que algunes cròniques contenen que en el moment del seu martiri a Badalona (l’11 de maig de l’any 303), deuria tenir 40 anys.

És també la tradició la que ens diu fins i tot l’indret del seu bressol, a l’actual carrer Magdalena, anomenat antigament carrer de La Bruneria, perquè fou aquesta una zona de la ciutat dedicada a la confecció i venda de teixits, amb pellaires i teixidors de renom, que als segles XII i XIII van ser els pioners de la indústria tèxtil a tota la corona d’Aragó.

El cronista oficial de la ciutat Josep Pleyan de Porta, en la seva *Guia-Cicerone de la Ciudad de Lérida* (1877), al referir-se al carrer Magdalena, diu així: “Si el lector gusta de tradiciones y le complace el trato sencillo del pueblo, al pasar por esta calle pregunte a alguna vecina de la misma por la casa en donde nació o vivía Sant Anastasio y enseguida observará como se apresura a enseñarle la que lleva el número 20, y como buen creyente, además, verá como le cuenta la vida del Santo”.

Actualment aquest número acull un establiment comercial amb solera a Lleida, *La Reina de las Medias*, tot i que anys enrere compartia espai amb la petita rellotgeria de Carmelo Solans, on posteriorment s’ubicà el popular *Quiosc de la Maruja*, desaparegut fa uns anys.

L’actual propietària de la botiga i de l’edifici de quatre plantes és Cristina Zanuy Llagostera, que ens corrobora l’antiga tradició de que en aquest indret nasqué el Patró de Lleida: “Des de 1938 que regentem aquesta botiga i que en som propietaris de la casa, i jo sempre he sentit a parlar que aquí va néixer Sant Anastasi, tot i que la majoria dels lleidatans ho ignorin”, ens

FOTO: / Cristina Zanuy, propietària de la casa, reivindicant una llegenda poc coneguda

explica la Cristina, alhora que fa memòria d’una de les veïnes que sempre va viure a la casa fins la seva mort, ara fa uns trenta anys, la Carme Bertran: “Va morir quan tenia 90 anys i recordo que em deia: Cristina, has de saber que aquí va néixer Sant Anastasi. N’estava convençuda i molt satisfeta ella de viure a la suposada casa del sant”. També la Cristina n’està de satisfeta, tot i que són pocs els lleidatans que són sabedors d’aquesta tradició “que caldria donar a conèixer”, afegeix.

A tocar de la casa, el número 18, hi havia la fusteria Ibars, que cada 11 de maig bastia un petit entarimat per col·locar-hi un altaret amb la imatge de Sant Anastasi, que els veïns col·locaven aquell dia fins l’hora de la processó del Patró que aleshores passava pel carrer Magdalena i que s’aturava sempre un moment davant la *Casa del Sant*.

Un altre antic veí d’aquesta casa, on hi va néixer l’any 1934, és Marciano Nasarre, el pare de la televisiva Eva Nasarre, que ens recorda com ell amb altres infants del barri, ajudaven al fuster a muntar-lo: “Regàvem les flors i ajudàvem amb tot el que podíem i ens deixaven. Quan ja havia passat la processó, el rector del Carme deia una Missa en honor del sant a l’interior, en un pati comunitari i que deia pels els veïns del

número 20 i també els del número 22, *Casa Baiona*, que ens disputava haver estat la *Casa del Sant*”, explica Nasarre, afegint-hi: “Quan era petit, tots els infants del barri sabíem que en aquesta casa havia nascut Sant Anastasi”.

Aquesta creença popular ha estat recollida per diversos autors com el dominic Vicent Domènech, que en la seva obra *Flors Sanctorum*, alhora que confirma la lleidatania del Patró, afirma que: “era fill de l’antiga parròquia de Santa Maria Magdalena”. Així mateix el cronista Josep Lladonosa, diu també: “És molt coneguda la tradició que ens assenyalava la casa on va néixer Sant Anastasi, en el carrer Magdalena”. L’historiador explica

que en el segle XVII, tant els paers com el poble no assenyalaven un altre indret que aquest, quan es referien a la seva casa natal.

Tal com va comentar-me l’actual propietària de la *Casa del Sant* i jo mateix he demanat més d’un cop, seria interessant que en la seva façana o a peu de carrer, s’hi col·loqués un placa o algun indicador que expliqués als lleidatans i als de fora, aquesta tradició que evoca on nasqué i visqué el Patró de Lleida Sant Anastasi, abans d’anar a Roma per allistar-se a l’exercit romà.

Caldrà anar-hi pensant en fer-ho, si no volem que aquest bocí de la nostra tradició també s’esborri i més encara quan la propietària de l’edifici, la Cristina, té decidit

posar en venda tota la casa, en la que actualment ja no hi viu ningú: “Als baixos hi tenim un trull i les parets totes elles de pedra, que sempre he sentit dir que provenia dels antics edificis que envoltaven la Seu Vella, enderrocats per Felip V quan la va convertir en caserna i l’emmurallà. Potser fins i tot hi ha restes romanes... Qui sap?”.

No ho sabem, però quan l’any 1997 s’enderrocà la número 22, *Casa Baiona*, tocant a aquesta, que ha disputat de sempre el *cope/raid* del bressol del Patró, es trobaren restes arqueològiques d’un mur del segle II o III, certificant que en aquest indret hi havia una casa durant l’època romana.

La de Sant Anastasi?